

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części, pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust. 8a ustawy, może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności planu zadań ochronnych. W przypadku uznania konieczności zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska - w przypadku gdy sprawuje on nadzór nad tym obszarem - podejmuje działania w celu zmiany tego planu albo ustanowienia nowego planu zadań ochronnych dla tego obszaru (art. 28 ust. 8b pkt 1 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy, zawiera:

1. opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
2. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
3. cele działań ochronnych;
4. określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
5. wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
6. wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy).

Projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2023 r. poz. 190) oraz może być przedmiotem opinii regionalnej rady ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Obszar Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 (zwany dalej „obszarem Natura 2000”) został wyznaczony jako obszar specjalnej ochrony ptaków w 2008 r. (rozporządzenie Ministra Środowiska z 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 - Dz. U. Nr 198 poz. 1226). Nazwę, położenie administracyjne i lokalizację (mapa) oraz cel i przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000 określa obecnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz.133, z późn. zm.). Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

Po ustaleniu terenu objętego projektem PZO oraz przedmiotów ochrony obszaru, organ sformułował założenia do sporządzenia ww. dokumentu i podał do publicznej wiadomości - zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia - informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu PZO i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 25 marca 2022 r. do 29 kwietnia 2022 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 25 marca 2022 r. oraz opublikowano w dniu 25 marca 2022 r., w formie obwieszczenia, w prasie o zasięgu regionalnym, tj. opolskim wydaniu Gazety Wyborczej.

W ramach prac zidentyfikowano osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar i sformułowano projekt PZO. W związku z tym, że nie zachodziły przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy projekt PZO sporządzono dla całego obszaru Natura 2000.

Granice obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym (załącznik nr 2 do zarządzenia) oraz opisano w oparciu o punkty węzłowe (załącznik nr 1), dla których podano współrzędne X i Y w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. poz. 1247, z późn. zm.).

W obszarze Natura 2000 zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

- 1) populacja migrująca gęsi zbożowej *Anser fabalis* (kod gatunku A039);
- 2) populacja zimująca gęsi zbożowej *Anser fabalis* (kod gatunku A039);
- 3) populacja migrująca krzyżówki *Anas platyrhynchos* (kod gatunku A053);
- 4) populacja zimująca krzyżówki *Anas platyrhynchos* (kod gatunku A053);
- 5) populacja migrująca czajki *Vanellus vanellus* (kod gatunku A142);
- 6) populacja migrująca biegusa zmiennego *Calidris alpina* (kod gatunku A149);
- 7) populacja migrująca kulika wielkiego *Numenius arquata* (kod gatunku A160);
- 8) populacja lęgowa mewy czarnogłowej *Larus melanocephalus* (kod gatunku A176);
- 9) populacja lęgowa śmieszki *Larus ridibundus* (kod gatunku A179);
- 10) populacja migrująca śmieszki *Larus ridibundus* (kod gatunku A179);
- 11) populacja lęgowa rybitwy rzecznej *Sterna hirundo* (kod gatunku A193);
- 12) populacja lęgowa rybitwy białoczelnej *Sterna albifrons* (kod gatunku A195).

Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony dokonano na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Opolu, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego, w oparciu o trzy parametry stanu: populacja, siedlisko i szanse zachowania gatunku. Ponieważ jednolita dla całego kraju waloryzacja ocen parametrów nie istnieje, autorzy dokumentacji planu

zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację wskaźników, przyjętych przy ocenie stanu ochrony przedmiotów ochrony.

Na podstawie dokonanej oceny stanu ochrony zidentyfikowano zagrożenia istniejące i potencjalne dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony (załącznik nr 3 do zarządzenia). Nazwy i kody zagrożeń podano według przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)”.

Cele działań ochronnych (załącznik nr 4 do zarządzenia) określono biorąc pod uwagę zidentyfikowane zagrożenia i ekspercką waloryzację ocen parametrów stanu ochrony. Analizę zasadności przyjętych celów działań ochronnych przedstawia poniższe zestawienie (tabela):

Parametr/ wskaźnik stanu ochrony	Cel działań ochronnych	Uzasadnienie przyjętego celu
A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> populacja migrująca		
Populacja	Utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2000 osobników, tj. oceny U1.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając wieloletnią dynamikę liczebności gęsi w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu, GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Ponieważ w ostatnich latach gęsi jako miejsce odpoczynku wybierają przede wszystkim sąsiedni obszar Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, dlatego ocenę U1 przyjęto jako referencyjną.
Siedlisko	Utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkutyśięcznego stada ptaków w obrębie noclegowiska.
A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> populacja zimująca		
Populacja	Utrzymanie liczebności nocujących gęsi na poziomie powyżej 2000 osobników, tj. oceny U1.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając wieloletnią dynamikę liczebności gęsi w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Ponieważ w ostatnich latach gęsi jako miejsce odpoczynku wybierają przede wszystkim sąsiedni obszar Natura 2000 Zbiornik Otmuchowski PLB160003, dlatego ocenę U1 przyjęto jako referencyjną.
Siedlisko	Utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkutyśięcznego stada ptaków w obrębie noclegowiska.
A053 krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> populacja migrująca		

Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny U1.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności krzyżówki w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. W ostatnich latach liczebność krzyżówki w obszarze Natura 2000 nie zawsze osiąga maksymalne wartości określone w SDF. Może to wynikać z rozproszenia populacji na zbiornikach nowo powstających w dolinie Nysy Kłodzkiej i na samej rzece. Ponieważ przyczyny tej sytuacji nie wynikają z zagrożeń zidentyfikowanych w obszarze Natura 2000, dlatego ocenę U1 przyjęto jako referencyjną dla okresu obowiązywania planu.
Siedlisko	Utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody oraz odsłonięcie minimum 30 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w sierpniu i minimum 50 ha powierzchni błotnistego dna zbiornika w okresie wrzesień - październik, tj. utrzymanie oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkutyśięcznego stada ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku.
A053 krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> populacja zimująca		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny U1.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności krzyżówki w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. W ostatnich latach liczebność krzyżówki w obszarze Natura 2000 nie zawsze osiąga maksymalne wartości określone w SDF. Może to wynikać z rozproszenia populacji na zbiornikach nowo powstających w dolinie Nysy Kłodzkiej i na samej rzece. Ponieważ przyczyny tej sytuacji nie wynikają z zagrożeń zidentyfikowanych w obszarze Natura 2000, dlatego ocenę U1 przyjęto jako referencyjną dla okresu obowiązywania planu.
Siedlisko	Utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkutyśięcznego stada ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku.
A142 czajka <i>Vanellus vanellus</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 2500 osobników, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności czajki w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących

		z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień - październik, tj. osiągnięcie oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkudziesięciu ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku. Zgodnie z dokumentacją PZO w 2022 r. parametr oceniono na U1.
A149 biegus zmienny <i>Calidris alpina</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 250 osobników, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności biegusa zmiennego w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień - październik, tj. osiągnięcie oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkuset ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku. Zgodnie z dokumentacją PZO w 2022 r. parametr oceniono na U1.
A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 100 osobników, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności kulika wielkiego w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Odsłonięcie błotnistego dna zbiornika o powierzchni minimum 30 ha w sierpniu i minimum 50 ha w okresie wrzesień - październik, tj. osiągnięcie oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkuset ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku. Zgodnie z dokumentacją PZO w 2022 r. parametr oceniono na U1.
A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 4 par, tj. oceny U1.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności mewy czarnogłowej w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu, GIOŚ oraz obserwacji

		zgrupowanych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Liczebność mewy czarnogłowej w obszarze Natura 2000 fluktuuje, co po części może wynikać ze słabego przywiązania tego gatunku do miejsc lęgowych. W związku z powyższym jako stan referencyjny na okres obowiązywania planu przyjęto utrzymanie oceny U1. Nie wyklucza się jednak, że po zastosowaniu działań ochronnych, liczebność gatunku na koniec obowiązywania planu osiągnie wartość kwalifikującą do oceny FV.
Siedlisko	Utrzymanie minimum 85 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 kwietnia do 15 lipca, bez wysokiej roślinności, znajdującej się na maksymalnie 3 wyspach, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania terenowe.
A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> populacja lęgowa		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 4000 par, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności śmieszki w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu, GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Utrzymanie minimum 85 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 kwietnia do 15 lipca, bez wysokiej roślinności, znajdującej się na maksymalnie 3 wyspach, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania terenowe oraz materiały przygotowane przez GDOŚ (Zawadzka i inni 2013).
A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> populacja migrująca		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie powyżej 3000 osobników, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą wieloletnią dynamikę liczebności śmieszki w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Utrzymanie nie mniej niż 450 ha powierzchni wody, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniającą miejscowe uwarunkowania. Przyjęta dla oceny FV powierzchnia siedliska pozwala na swobodne poruszanie się kilkutyśięcznego stada ptaków w obrębie żerowiska i miejsca odpoczynku.
A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie	W związku z brakiem ujednoliconej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych

	powyżej 100 par, tj. oceny FV.	przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając wieloletnią dynamikę liczebności rybitwy rzecznej w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu, GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego.
Siedlisko	Osiągnięcie minimum 4 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 maja do 15 lipca, o piaszczystym i/lub żwirowym podłożu, bez wysokiej roślinności, znajdującej się na maksymalnie 3 wyspach, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednocionej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając miejscowe uwarunkowania terenowe oraz materiały przygotowane przez GDOŚ (Zawadzka i inni 2013). Zgodnie z dokumentacją PZO w 2022 r. parametr oceniono na U1.
A195 rybitwa białoczelna <i>Sterna albifrons</i>		
Populacja	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie minimum 3 par, tj. oceny U2.	W związku z brakiem ujednocionej waloryzacji oceny populacji, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając wieloletnią dynamikę liczebności rybitwy białoczelnej w obszarze Natura 2000 ustaloną na podstawie danych pochodzących z monitoringów realizowanych w latach 2013-2022 przez RDOŚ w Opolu, GIOŚ oraz obserwacji zgromadzonych w Kartotece Awifauny Śląska Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Spadek liczebności rybitwy białoczelnej jest związany z nadmierną eutrofizacją łęgówiska, spowodowaną przez gniazdujące na tej samej wyspie mewy. Rybitwy białoczelne odbywają obecnie łęgi w sąsiedztwie obszaru, na terenie czynnej kopalni żwiru, gdzie znajdują się świeżo usypane wyspy. Po zrealizowaniu działania ochronnego, polegającego na odtworzeniu piaszczysto-żwirowych łąch i w związku z nieuchronną eutrofizacją wysp poza obszarem, na których rybitwy odbywają łęgi obecnie, gatunek najprawdopodobniej powróci w granice obszaru Natura 2000. Jednak trudno założyć, że w okresie obowiązywania planu osiągnie liczebność wyższą niż przyjętą w celu.
Siedlisko	Osiągnięcie minimum 4 arów powierzchni niezalewanej przez wodę w okresie od 1 maja do 15 lipca, o piaszczystym i/lub żwirowym podłożu, bez wysokiej roślinności, znajdującej się na maksymalnie 3 wyspach, tj. oceny FV.	W związku z brakiem ujednocionej waloryzacji oceny siedliska, autorzy dokumentacji planu zadań ochronnych przygotowali ekspercką waloryzację uwzględniając miejscowe uwarunkowania terenowe. Zgodnie z dokumentacją PZO w 2022 r. parametr oceniono na U1.

Realizacji ww. celów służą zaplanowane działania ochronne, wymienione w załączniku nr 5 do zarządzenia. Nie zaplanowano działań dotyczących ochrony czynnej jedynie w odniesieniu do obu populacji gęsi zbożowej i zimującej populacji krzyżówki. Utrzymanie odpowiedniej dla realizacji celów działań ochronnych powierzchni siedlisk ww. przedmiotów ochrony zapewniają zapisy obowiązującego pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie i retencjonowanie wód rzek: Nysy Kłodzkiej, Białej Głuchołaskiej, Świdnej,

Widnej i Raczyny w zbiorniku Nysa (decyzja nr DOŚ-III.7322.55.2016.AK Marszałka Województwa Opolskiego z 17 marca 2017 r.). Ponadto nie zaplanowano działań ochronnych w odniesieniu do zagrożeń generowanych przez nieprzestrzeganie zakazu wjazdu pojazdami na teren zbiornika, który to zakaz egzekwować winien zarządca zbiornika wodnego. Wyeliminowanie dostępu pojazdów do zbiornika ograniczyłoby automatycznie obecność ludzi i psów z uwagi na odosobnienie miejsc, w których koncentrują się przedmioty ochrony. Tereny te są w większości trudno dostępne dla osób poruszających się pieszo.

W zarządzeniu uwzględniono działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony. W przypadku populacji lęgowych oparto je na metodyce opracowanej przez GIOŚ na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku populacji migrujących i zimujących na metodyce zawartej w opracowaniu: Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G. (red.) 2011. *Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek. Poradnik metodyczny*. GDOŚ, Warszawa.

Monitoring realizacji celów działań ochronnych prowadzony będzie poprzez monitoring stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Ponieważ materiały zgromadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji planu zadań ochronnych dostarczyły wystarczającej wiedzy potrzebnej do zweryfikowania występowania i statusu siedlisk przyrodniczych oraz pozwoliły określić stan ochrony przedmiotów ochrony, nie zachodzi konieczność planowania działań ochronnych dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

W ramach prac nad niniejszym planem zadań ochronnych nie zidentyfikowano potrzeby określenia wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony, których wyznaczono obszar Natura 2000. W przeanalizowanych dokumentach planistycznych nie znaleziono zapisów, których realizacja może powodować pogorszenie stanu ochrony przedmiotów ochrony albo uniemożliwia osiągnięcie celów działań ochronnych.

Działania ochronne określone w niniejszym planie zadań ochronnych są wystarczające dla utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Stąd nie zachodzi potrzeba ustanawiania planu ochrony.

W ramach opracowywania projektu planu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewnił możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele administracji, organizacji pozarządowych, a także podmiotów gospodarujących w obszarze Natura 2000. Podczas zorganizowanych dwóch spotkań (w dniach 15.07.2022 r. oraz 19.08.2022 r.) członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy omówili i wypracowali zakres niezbędnych do wykonania działań ochronnych, w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyznaczone cele.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 06.06.2023 r. do 27.06.2023 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 06.06.2023 r. oraz opublikowano w dniu 06.06.2023 r. w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym,

tj. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej.

Wypracowany projekt planu zadań ochronnych ujęto w publicznie dostępnym wykazie danych (Ekoportal).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Projekt planu zadań ochronnych był przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 15 września 2023 r. pozytywnie zaopiniowała ten dokument.

Zgodnie z art. 9 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1890), zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2685), stało się bezterminowe.

Wobec powyższego, mając na uwadze art. 28 ust. 8a i 8b ustawy przeprowadzono ocenę aktualności ww. planu zadań ochronnych i uznano, że zachodzą przesłanki do jego zmiany – poprzez ustanowienie nowego dokumentu. Ustalono, że w związku ze zmianą katalogu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (pismo Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nr DZP-WO.630.1.113.2022.IW z 03.01.2023 r.), obowiązujący plan zadań ochronnych nie zapewni ochrony wszystkich gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Na potrzebę zmiany planu zadań ochronnych wskazuje również analiza zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz osiągniętych rezultatów podejmowanych dotychczas działań ochronnych oraz wpływu tych działań na stan ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Tym samym uznano za zasadne ustanowienie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w brzmieniu nadanym niniejszym zarządzeniem i równoczesne wyeliminowanie z obrotu prawnego (utrata mocy) zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Nyski PLB160002 (Dz. Urz. Woj. Op. z 2013 r. poz. 2685).

Projekt niniejszego zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo nr IN.III.710.13.2023.GT z 10.11.2023 r.).

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m. in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych określonych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, wyniesie łącznie około 1026 tys. zł.